

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 8, Issue 3, September 2020, p. 68-79

Received	Reviewed	Published	Doi Number
25.07.2020	10.09.2020	30.09.2020	10.29228/ijlet.45951

An Additional Language Support for the Improvement of Foreign Language Competence in the Undergraduate Programmes Offering Academic Translation Education: The Case of Translation and Interpreting Department at Sakarya University

Seda KOÇLU¹ & Şaban KÖKTÜRK²

ABSTRACT

It is possible to say that gaining translation competence, which is one of the main purposes of academic translation education, also involves gaining many sub-competencies. Language competence has great importance in the field of translation teaching. The knowledge of a foreign language is a prerequisite for those who want to study translation. Based on the problematic that students enter the department without the sufficient knowledge of a foreign language and the student profile as a result of this situation, Sakarya University Translation and Interpreting Department needed a new additional language support and made some improvements on their curriculum. The purpose of this study is to carry out a descriptive study on the 'Integrated Language Education' support, which was put into practice by Sakarya University Translation and Interpreting Department as of the 2019-2020 academic year. In the study, the council minutes and the teaching plan were examined with the document analysis method and a comparison was made between the old and new plan. Pre-language support and post-language support changes were hereby detected. Subsequently, these changes were evaluated in terms of foreign language teaching. Besides, positive and negative aspects were discussed within the framework of academic translation teaching, and some suggestions were made to measure the functionality of the language support.

Key Words: Academic Translation Education, Translation, Foreign Language Competence, Program Development.

Akademik Çeviri Eğitimi Veren Lisans Programlarına Yabancı Dil Edincini Geliştirmeye Yönelik Dil Desteği Eklentisi: Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Örneği

ÖZET

Akademik çeviri öğretiminin temel amaçlarından birisi olan çeviri edinci kazandırmanın birçok alt edincileri kazandırmaktan geçtiğini söylemek mümkündür. Dil edinci ise çeviri öğretimi alanında büyük bir önem taşımaktadır. Çeviri eğitimi almak isteyenlerin dil bilmeleri ön koşuldur. Öğrencilerin bölüme dil bilmeden giriş yapmaları sorunsalından ve bunun bir sonucu olan öğrenci profilinden hareketle Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü yeni bir dil desteği eklentisine ihtiyaç duymuş ve müfredatta bazı geliştirmeler yapmıştır. Bu çalışmanın amacı Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün 2019-2020 öğretim yılı itibarı ile uygulamaya koyduğu 'Bütünleşik Dil Eğitimi' desteği ile ilgili betimleyici bir çalışma gerçekleştirmektir. Çalışmada doküman analizi yöntemi ile kurul tutanakları ve ders planı incelenmiş ve eski-yeni plan karşılaştırması yapılmıştır. Böylelikle dil desteği öncesi ve dil desteği sonrası değişiklikler saptanmıştır. Akabinde bu değişiklikler yabancı dil öğretimi konusunda değerlendirilmiş, akademik çeviri öğretimi çerçevesinde olumlu ve olumsuz yanları üzerinde durulmuş ve dil desteğinin işlevliliğini ölçmek adına önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akademik Çeviri Eğitimi, Çeviri, Yabancı Dil Edinci, Program Geliştirme.

¹ Arş. Gör., Sakarya Üniversitesi, Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, sedakoclu@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6285-9094

² Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, skokturk@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2575-0137

Giriş

Çeviribilim, 1972 yılında James Holmes'un 'The Name and Nature of Translation Studies' başlıklı bildirisi ile akademik bir zemine oturtulmuş ve geçen süre içerisinde de meşruiyetini ortaya koymuştur. Holmes, Çeviribilimi 'kuramsal', 'betimleyici' ve 'uygulamalı' alt alanlara ayırdığını bu bildirisinde belirtmiştir. Böylelikle çeviribilim artık farklı alt alanlarda incelenmeye başlanmıştır.

Uygulamalı ve kuramsal olmak üzere iki temel alanda incelenmeye başlanan çeviribilime, akademik öğretimde özellikle uygulamalı alan içerisinde yer verilmesi doğal bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Akademik çeviri öğretiminin Uygulamalı Çeviribilim içerisinde konumlandığı ve bu kapsamda incelendiği Köktürk (2015) tarafından da ayrıca belirtilmektedir.

Akademik çeviri öğretimi günümüzde Türkiye'de birçok üniversite tarafından İngilizce, Almanca, Fransızca vb. dillerde Çeviribilim ve Mütercim ve Tercümanlık bölümleri tarafından verilmektedir. Çeviri öğretimi kapsamında uygulanan müfredatlar her ne kadar üniversiteden üniversiteye, bölümden bölüme değişiklik gösterse de, akademik çeviri öğretiminin temel amaçlarından birisi öğrenciyi/çevirmen adayına çeviri edincini kazandırmaktır.

Eruz (2008: 219) çeviri edincini "öğrenilebilir ve eğitilebilir bir edinçler bütünü" olarak tanımlamakta ve çeviri edinci bileşenlerini kültür edinci, dil edinci, metin edinci, uzmanlık bilgisi ve araştırma yöntemleri olarak belirlemektedir. Pym (2003: 481) ise bunun ötesinde teknolojik ve profesyonel becerilerin de işin içerisine girdiğini belirtmektedir. O halde çeviri edincinin içerisine dilsel edinç, kültürel edinç, metin edinci, uzmanlık bilgisi, araştırma yöntemleri, teknolojik edinç ve profesyonel becerilerin girdiği söylenebilmektedir.

Çeviri edinci kazandırma amacıyla yola çıkan Çeviribilim ve Mütercim ve Tercümanlık bölümleri bu aşamada müfredat oluşturmada çeviri edinci bileşenlerini dikkate alırken, değişen koşullara da ayak uydurmak durumunda kalmaktadırlar. Örneğin 1990'lı yıllardan itibaren yerelleştirme sektöründe görülen artış sonucunda, öğrencilerin teknolojik becerilerinin de olması gerektiği görülmüştür (Pym, 2003: 481 ve Köktürk 2015: 81). Bu gereklilikler de müfredatta yapılması gereken geliştirmelere işaret etmektedir. Dolayısıyla günümüzde teknoloji ağırlıklı dersler ve bilgisayar destekli çeviri derslerinin Çeviribilim ve Mütercim ve Tercümanlık bölümlerinde okutulması gerekliliği artmıştır. Sektörün gelişimi ve değişimi ile birlikte bölümlerin sektöre hitap eden öğrenci yetiştirme gayeleri de bununla birlikte artmıştır.

Çeviri eğitimi kazandırmada önemli noktalardan birisi olan dil edinci, öğrencilerin bölüme gelmeden önce bilmeleri gereken bir ön koşul olmakla birlikte, bu edinç bazı üniversiteler tarafından hazırlık programları ile sağlanmaktadır. Bazı üniversitelerde ise öğrencilerin ön koşulu sağladıkları ve bundan dolayı hazırlık programlarının olmadığı dikkat çekmektedir³. Hazırlık sınıflarında verilen 670 saatin üzerinde olan dil edinci öğretimlerinin akademik çeviri eğitimi için yeterli olmayacağı düşüncesinden, sektörün beklentilerini karşılayabilecek öğrenci yetiştirme fikrinden ve bölüme yerleşen öğrencilerin dili bilmeden gelmelerinin dezavantajlarından hareketle, Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü⁴ mevcut müfredatında değişikliklere gitmiş ve 2019-2020 öğretim yılı itibari ile

³Örneğin İstanbul Üniversitesi Almanca Mütercim ve Tercümanlık Bölümü <https://almancaceviri-edebiyat.istanbul.edu.tr/content/sik-sorulan-sorular/sik-sorulan-sorular> ilgili bölüm aynı zamanda Almanca dil puanı ile öğrenci kabul etmektedir.

⁴Bölüm 'Mütercim ve Tercümanlık' ismini 2020-2021 eğitim öğretim yılı itibari ile kullanmaya başlamıştır. Bölümün eski ismi Çeviribilim Bölümü olarak kaynaklarda geçmektedir.

hazırlık sınıflarından başlayan ve 5 yıl öğretimi devam eden 'Bütünleşik Dil Eğitimi'⁵ isimli bir dil desteği eklentisi yapılması kararı almıştır.

Öğretimin uygulamalı bir bilim alanı olması ve bu nedenle öğretim sorunlarına masa başında ve kağıt üzerinde değil, problemin kaynağında, öğretim kurumunda ya da öğretim sisteminin bütününde çözüm aramak gerekmektedir. Planlı öğretim etkinlikleri için ayrılan sürenin sınırlı olması nedeniyle öğretimle aktarılmak istenen özellikler arasında en önemli olanlar belirlenerek uygun önlemlerle öğrenciye kazandırılmaya çalışılmalıdır. Bu noktadan hareketle gerekli durumlarda bölümler mevcut programlarında geliştirmeye gitmeyi tercih edebilirler. Vurgulanması gereken, program değişikliğinde öğretim elemanlarının oldukça önem arz ettiğidir. Zira mevcut programdaki eksiklikleri fark edebilecek, neyin daha iyi olduğu ve neyin gerekli olduğuna idrak edecek kişiler işinde iyi olan öğretim elemanlarıdır (Yüksel, 1998: 101). Bu yolda öğretim elemanlarına oldukça fazla görev düşüğü bir gerçektir ve her bir öğretim elemanının süreçte yer almasının, ortaya çıkacak programda olumlu etki edebileceği söylenebilir.

Bir programın geliştirmesinden hemen önce cevaplandırılması gereken bazı sorular vardır. Tyler (1993 s.1 Akt. Erişen, 1998: 3) bu soruları şu şekilde sıralamaktadır:

Okulun gerçekleştirmek istediği eğitimsel amaçlar nelerdir?

Bu amaçların gerçekleştirilmesi için hangi eğitim tecrübeleri bireylere kazandırılmalıdır?

Eğitim tecrübeleri etkili olarak nasıl düzenlenmelidir?

Ulaşılmak istenen amaçlar ne ölçüde gerçekleştirilmiştir?

Bu sorular çerçevesinde Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde gerçekleştirilen dil desteği eklentisi ile ulaşılmak istenilen amaç, öğrencilere ne tür eğitim tecrübeleri kazandırılacağı ve bu eğitim tecrübelerinin etkili olarak nasıl düzenleneceğine bakılması yönündedir. Amaca ulaşıp ulaşılmadığı ise ancak yeni ders planına tabi olan öğrencilere giriş-süreç-sonuç aşamalarında yapılacak ölçme ve değerlendirme çalışmaları aracılığıyla ulaşılabileceği düşünülmektedir.

Belli bir programın geliştirilmesinde programın tasarımı, uygulanması ve değerlendirmesinin haricinde aynı zamanda karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların sonrasında giderilmesi de bu aşamaya dahildir (Fer, 2019: 3). Dolayısıyla belli bir program geliştirmeye giden bölümlerin karşılaştıkları sorunları bir sonraki öğretim senesinde gidermesi, geliştirmenin daha etkili olması adına önerilebilir.

Program geliştirme gereksiniminin, geliştirilen ve uygulanması planlanan programın ihtiyaçları karşılması veya var olan uygulamanın yetersiz görülmesinden hareketle doğabileceği unutulmaması gerekenler arasındadır (Erişen, 1998: 79). Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün program değişikliğine gitmesinin başlıca sebeplerinden birisi ise bölümü kazanan öğrencilerin dil bilme ön koşulunu sağlamamaları, hazırlık sınıfında alınan dil eğitiminin süre olarak yeterli olmaması ve lisans boyunca dil edincini geliştirme isteği veya kazanılan dil edincinde gerilemeye engel olunması fikridir. Tüm bunlar, alanında uzman olan öğretim görevlerinin öğrenci performanslarını gözlemlemeleri ve aldıkları öğrenci dönütleri dil desteği eklentisi gerçekleştirmesindeki çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Çalışmanın Konusu ve Yöntemi

⁵Kurul tutanağında modelin ismi 'Entegre Dil Eğitimi' modeli olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışma boyunca 'entegre' kavramı yerine 'bütünleşik' kavramı kullanılacaktır.

Genel anlamı ile Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün amacı şu şekilde ifade edilmektedir: “Lisans ve Lisansüstü öğrencilerini Çeviri ve Çeviribilim alanındaki gelişmeleri de dikkate alarak, hem piyasada etkin biçimde görev alabilecek, hem de bilimsel çalışmalar yürütebilecek alt yapıyı oluşturacak şekilde yetiştirmek. Bu çerçevede öğrencilere/çevirmen adaylarına çeviri edincini kazandırırken bilimsel, teknolojik ve mesleki gelişmeleri takip eden ve söz konusu gelişmelere bağlı oluşan farklı koşullara uyum sağlayabilen mezunlar yetiştirmektir”⁶.

Dil desteği eklentisinin amacı ise lisans düzeyinde verilen derslerin akademik çeviri öğretimi gereksinimi ile alan ağırlıklı olması ve hazırlık sınıflarından başarılı bir şekilde lisans öğretimine geçen öğrencilerin dil seviyesinde gerilemenin olması veya mevcut dil seviyelerini yükseltebilmeleri için fırsatlarının olmamasıdır. Bu dil desteği eklentisi, 670 saatlik B.1 seviyesi hedefli hazırlık sınıfı öğretiminin sonunda ve 8 yarıyıl boyunca 1200 saatlik ek bir destek eklentisiyle öğrencilerin/çevirmen adaylarının dil seviyelerinin C.1 düzeyine çıkarılmasını amaçlamaktadır.

Çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmış olup öncelikli olarak Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümüne ait Eğitim Bilgi Sistemi (EBS)⁷ incelenmiştir. Bu inceleme, eski ve yeni planların karşılaştırılmasını yapabilmek için 2018-2019 ve 2019-2020 öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır. Gerçekleştirilen inceleme sonucunda yapılan değişiklikleri daha net görebilmek adına eski ve yeni planlar tablo haline getirilmiş ve yan yana koyulmuştur. Sonrasında ise gerçekleşen değişiklikler tespit edilmiştir. Bunların haricinde Mütercim ve Tercümanlık Bölüm Başkanlığı'nın dil desteği eklentisiyle ilgili kurul tutanağı da incelenmiştir⁸. Her iki inceleme esnasında gerekli şekilde açıklayıcı notlar alınmıştır. Bu notlar daha sonra yabancı dil öğretimi ve Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün mevcut öğretim modeli açısından incelenmiştir.

İncelemeden sonra elen edilen veriler yabancı dil öğretimi yaklaşımı açısından ve Sakarya Üniversitesinde verilen akademik çeviri eğitimi çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu aşamada Başak Coşkun Demirpolat'ın (2015) 'Türkiye'nin Yabancı Dil Öğretimiyle İmtihani: Sorunlar ve Çözüm Önerileri' başlıklı çalışması odak alınmıştır. Elde edilen değerlendirme verileri doğrultusunda daha sonra akademik çeviri eğitimi çerçevesinde öneriler sunulmuştur.

Dil Desteği Eklentisinin Genel Bilgileri

Yapılan incelemede lisanstaki ilk altı yarıyla Almanca I, Almanca II, Almanca III, Almanca IV, Almanca V, Almanca VI isimli zorunlu, yedinci ve sekizinci yarıyla ise Almanca VII ve Almanca VIII isimli seçimli ders serisi eklenmiştir. Almanca ders serisinin, eski planda herhangi bir dersin silinmeden yeni plana eklenmiş olmasının başlıca sebebinin, oluşabilecek ciddi intibak problemlerini ortadan kaldırmak için olduğu görülmüştür. Diğer bir nedeni ise öğrencinin/çevirmen adayının sektöre girmeden önce edinmesi gereken dil, kültür, metin, uzmanlık alanı, araştırma yöntemi ve teknolojik beceri gibi alt edinçleri barındıran mesleki temel derslerden feragat etmeden, başka bir deyişle temel dersleri silmeden, ek bir dil desteği uygulaması tercih edildiğidir. Bolonya sürecinde alınan kararlar doğrultusunda dönemlik 30 AKTS'lik derslerin aşılması adına bu dersler eklenirken bazı derslerle ilgili AKTS, Kredi ve öğrencinin iş yükü ile ilgili değişikliklere gidilmiştir. Dersler, yapılan değişikliklerin anlaşılır olması adına yarıyıl bazında aşağıda tablo halinde verilmiştir.

⁶Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Eğitim Hedefleri için: <https://ebs.sakarya.edu.tr/Birim/Bilgi/104/AmacHedef>

⁷Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Eğitim Bilgi Sistemi için bkz. <https://ebs.sabis.sakarya.edu.tr/>

⁸Kurul tutanağı gizlilik sebebi ile paylaşamamaktadır.

Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Eski-Yeni Ders Planı⁹

1.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
TUR 101	TÜRK DİLİ	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 101	ÇEVİRİYE GİRİŞ I	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 109	SÖZLÜ ANLATIM	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 113	DİLBİLİM I	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 115	ÇEVİRİ AMAÇLI YAPI ÇÖZÜMLEMELERİ I	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 117	ÇEVİRİ UYGULAMALARI I	Zorunlu	4 + 0	5

**1.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
TUR 101	TÜRK DİLİ	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 101	ÇEVİRİ VE ÇEVİRMENLİĞE GİRİŞ I	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 109	SÖZLÜ ANLATIM	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 113	DİLBİLİM I	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 115	ALMANCA I	Zorunlu	4 + 4	6
AMT 117	ÇEVİRİ UYGULAMALARI I	Zorunlu	4 + 0	5

2.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ING 190	İNGİLİZCE	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 102	ÇEVİRİYE GİRİŞ II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 110	YAZILI ANLATIM	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 114	DİLBİLİM II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 116	ÇEVİRİ AMAÇLI YAPI ÇÖZÜMLEMELERİ II	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 118	ÇEVİRİ UYGULAMALARI II	Zorunlu	4 + 0	5

**2.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ING 190	İNGİLİZCE	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 102	ÇEVİRİ VE ÇEVİRMENLİĞE GİRİŞ II	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 110	YAZILI ANLATIM	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 114	DİLBİLİM II	Zorunlu	4 + 0	5
AMT 116	ALMANCA II	Zorunlu	4 + 4	6
AMT 118	ÇEVİRİ UYGULAMALARI II	Zorunlu	4 + 0	5

3.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ATA 201	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 201	ÇEVİRİ KURAMLARI I	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 203	METİNDİLBİLİM I	Zorunlu	3 + 0	6
AMT 211	İNGİLİZCE I. YABANCI DİL I	Zorunlu	2 + 0	4
AMT 221	UZMANLIK METİN ÇEVİRİLERİ I	Zorunlu	4 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	4

**3.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ATA 201	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 201	ÇEVİRİ KURAMLARI I	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 203	METİNDİLBİLİM I	Zorunlu	3 + 0	4
AMT 211	İNGİLİZCE I. YABANCI DİL I	Zorunlu	2 + 0	4
AMT 221	UZMANLIK METİN ÇEVİRİLERİ I	Zorunlu	4 + 0	4
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	4
AMT 235	ALMANCA III	Zorunlu	3 + 3	6

4.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ENF 202	TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANIMI	Zorunlu	2 + 1	4
AMT 202	ÇEVİRİ KURAMLARI II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 204	METİNDİLBİLİM II	Zorunlu	3 + 0	6
AMT 222	UZMANLIK METİN ÇEVİRİLERİ II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 234	3. YABANCI DİL I	Zorunlu	4 + 0	4
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	4

**4.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
ENF 202	TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANIMI	Zorunlu	2 + 1	4
AMT 202	ÇEVİRİ KURAMLARI II	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 204	METİNDİLBİLİM II	Zorunlu	3 + 0	4
AMT 222	UZMANLIK METİN ÇEVİRİLERİ II	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 234	3. YABANCI DİL I	Zorunlu	4 + 0	4
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	4
AMT 236	ALMANCA IV	Zorunlu	3 + 3	6

5.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 301	ÇEVİRİ YÖNTEMLERİ I	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 309	SEKTÖREL YÖNLENDİRME	Zorunlu	0 + 2	2
AMT 331	SÖZLÜ ÇEVİRİ ÇALIŞMALARI I	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 333	MULTİMEDYA ÇEVİRİLERİ I	Zorunlu	4 + 0	4
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	SEÇMELİ	3 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	SEÇMELİ	3 + 0	6

**5.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 301	ÇEVİRİ YÖNTEMLERİ I	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 309	SEKTÖREL YÖNLENDİRME	Zorunlu	0 + 2	2
AMT 331	SÖZLÜ ÇEVİRİ ÇALIŞMALARI I	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 333	MULTİMEDYA ÇEVİRİLERİ I	Zorunlu	4 + 0	4
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6
AMT 347	ALMANCA V	Zorunlu	4 + 2	4

⁹**2019-2020 öğretim yılı itibarı ile kullanılmaya başlanan yeni program.

6.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 302	ÇEVİRİ YÖNTEMLERİ II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 332	SÖZLÜ ÇEVİRİ ÇALIŞMALARI II	Zorunlu	4 + 0	6
AMT 334	MULTİMEDYA ÇEVİRLERİ II	Zorunlu	4 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6

7.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 435	STAJ	Zorunlu	0 + 1	5
	ÜNİVERSİTE ORTAK SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	GİRİŞİMCİLİK VE PROJE YÖNETİMİ	Seçmeli	2 + 1	5

8.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 498	BİTİRME ÇALIŞMASI	Zorunlu	0 + 4	10
	ÜNİVERSİTE ORTAK SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5

**6.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 302	ÇEVİRİ YÖNTEMLERİ II	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 332	SÖZLÜ ÇEVİRİ ÇALIŞMALARI II	Zorunlu	4 + 0	4
AMT 334	MULTİMEDYA ÇEVİRLERİ II	Zorunlu	4 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	3 + 0	6
AMT 348	ALMANCA VI	Zorunlu	4 + 2	4

**7.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 435	STAJ	Zorunlu	0 + 1	5
	ÜNİVERSİTE ORTAK SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	GİRİŞİMCİLİK VE PROJE YÖNETİMİ	Seçmeli	2 + 1	5

AMT 447	ALMANCA VII	Seçmeli	2 + 2	5
---------	-------------	---------	-------	---

**8.YARIYIL				
Kodu	Adı	Z/S	T+U	AKTS
AMT 498	BİTİRME ÇALIŞMASI	Zorunlu	0 + 4	10
	ÜNİVERSİTE ORTAK SEÇMELİ	Seçmeli	2 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5
	FEF-BÖLÜM SEÇMELİ	Seçmeli	4 + 0	5

AMT 448	ALMANCA VIII	Seçmeli	2 + 2	5
---------	--------------	---------	-------	---

Bulgular

1. Yarıyıl ders planına bakıldığında AMT 101 Çeviriye Giriş I dersinin yeni planda adı ve AKTS değerinin, AMT 113 Dilbilim I dersinin AKTS değerinin, AMT 115 Çeviri Amaçlı Yapı Çözümlemeleri I dersinin adı, kredisi ve AKTS değerinin değiştirildiği tespit edilmiştir. Toplam kredi miktarına bakıldığında ise öğrencinin haftalık ders saati süresinin 4 saat artmış olduğu görülmektedir.

2. Yarıyıl ders planı incelendiğinde AMT 102 Çeviriye Giriş II dersinin yeni planda adı ve AKTS değerinin, AMT 114 Dilbilim II dersinin AKTS değerinin ve AMT 116 Çeviri Amaçlı Yapı Çözümlemeleri II dersinin adı, kredisi ve AKTS değerinin değiştirildiği tespit edilmiştir. Toplam kredi miktarına bakıldığında ise 1. Yarıyıldaki olduğu gibi öğrencinin haftalık ders saati süresinin 4 saat artırılmış olduğu görülmektedir.

3. Yarıyıl ders planına bakıldığında AMT 201 Çeviri Kuramları I, AMT 203 Metindilbilim I ve AMT 221 Uzmanlık Metin Çevirileri I derslerinin AKTS değerlerinin değiştirildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra 6 kredi ve 6 AKTS'ye sahip AMT 235 Almanca III isimli zorunlu bir ders eklendiği tespit edilmiştir. Böylelikle öğrencinin alması gereken ders adedi artmış olup haftalık ders saati süresi 19'dan 25'e çıkmıştır. Başka bir deyişle ilgili yarıyılın öğrencileri haftada 6 saat fazla ders almak zorundadır.

4. Yarıyıl ders programları incelendiğinde AMT 202 Çeviri Kuramları II, AMT 204 Metindilbilim II ve AMT 222 Uzmanlık Metin Çevirileri II derslerinin AKTS değerlerinin değiştirildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra 3. Yarıyıldaki olduğu gibi 6 kredi ve 6 AKTS'ye sahip AMT 235 Almanca III isimli zorunlu bir dersin bu yarıyıla da eklendiği tespit edilmiştir. Böylelikle öğrencinin alması gereken ders adedi artmış olup haftalık ders saati süresi 19'dan 25'e çıkmıştır. Sonuç olarak ilgili yarıyılın öğrencileri haftada 6 saat fazla ders almak zorundadır.

5. Yarıyıl ders programlarına bakıldığında AMT 301 Çeviri Yöntemleri I ve AMT 331 Sözlü Çeviri Çalışmaları I dersinin AKTS değerlerinin değiştirildiği görülmektedir. Ayrıca 6 kredilik (4+2) ve 4 AKTS değerinde AMT 347 Almanca V adlı bir zorunlu dersin eklendiği tespit edilmiştir. Görüleceği üzere bu yarıyıldaki öğrencinin alması gereken ders adedi artmış olup haftalık ders saati süresi 20'den 26'ya çıkmıştır. Böylelikle ilgili yarıyılın öğrencileri haftada 6 saat fazla ders almak zorundadır.

6. Yarıyıl ders programları incelendiğinde AMT 302 Çeviri Yöntemleri II ve AMT 332 Sözlü Çeviri Çalışmaları II dersinin AKTS değerleri değiştirildiği görülmektedir. Ayrıca 6 kredilik (4+2) ve 4 AKTS değerinde AMT 348 Almanca VI adlı zorunlu dersin eklendiği tespit edilmiştir. Görüleceği üzere bu yarıyıldaki öğrencinin alması gereken ders adedi artmış olup haftalık ders saati süresi 20'den 26'ya çıkmıştır. Böylelikle ilgili yarıyılın öğrencileri haftada 6 saat fazla ders almak zorundadır.

7. Yarıyıl ders programları karşılaştırıldığında AMT 447 Almanca VII adlı, 5 AKTS'ye sahip seçimsiz bir dersin eklendiği tespit edilmiştir. Bu yarıyıldaki öğrenim gören öğrenciler için ders adedi kredisi ve AKTS değerinde herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olduğu görülmektedir.

8. Yarıyıl programları incelendiğinde ise AMT 448 Almanca VIII adlı, 5 AKTS'ye sahip seçimsiz bir dersin eklendiği tespit edilmiştir. Bu yarıyıldaki öğrenim gören öğrenciler için ders adedi kredisi ve AKTS değerinde herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olduğu görülmektedir.

Değerlendirme

Demirpolat'ın (2015) 'Türkiye'nin Yabancı Dil Öğretimiyle İmtihanı: Sorunlar ve Çözüm Önerileri' başlıklı çalışmasında "Yabancı Dil Öğretmenlerinin Hizmet Öncesi Eğitimleriyle İlgili Sorunlar, Yabancı Dil Öğretmenlerinin İstihdam Edilme Biçimleriyle İlgili Sorunlar, Yabancı Dil Öğretiminde Fiziksel Şartlarla İlgili Sorunlar, Yabancı Dil Eğitim Materyalleriyle İlgili Sorunlar, Yabancı Dil Öğretim Yöntemleriyle İlgili Sorunlar, Yabancı Dil Öğretimi Yönetimi Ve Denetimiyle İlgili Sorunlar" olmak üzere altı başlığa değinilmiştir. Çalışmada değinilen altı başlık odak alınarak Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü yabancı dil öğretimi yaklaşımı değerlendirilecektir.

Yabancı Dil Öğretmenlerinin Hizmet Öncesi Eğitimleriyle İlgili Sorunlar

Demirpolat, hizmet öncesi eğitimlerin öğretim elemanlarının gelişiminde ve sonrasında öğrenciye sağlayacakları katkıda önemli bir payı olduğunu vurgulamaktadır. Eğitimleri esnasında ve bitiminden itibaren kendilerini geliştirmek üzere farklı eğitimlere katılmalarının olumlu olduğunu belirtir. Bunun yanı sıra aynı zamanda öğretim elemanlarının eğitimini verecekleri dilde eğitim almış olmalarının da önemli olduğunu ifade eder. Öğrenciler açısından anadili konuşan (native speaker) kişilerden eğitim almanın yabancı dil öğrenmede geliştirici olacağı da vurgulanmıştır. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde hazırlık sınıfı dahil yeni eklenti yapılan dersin serisinde görevlendirilmiş öğretim elemanlarının sayısı 6'dır. Öğretim elemanlarının 2'si Çeviribilim mezunudur, bunlardan birisi ise araştırma görevlisi olarak daha önce hazırlık sınıflarında deneyim kazanmış ve şuan lisans seviyesindeki pratik derslere destek vermektedir. 2'si Almanca Öğretmenliği mezunu ve 2'si ise Alman Dili ve Edebiyatı mezunudur. Öğretim elemanlarının 4'ünün Almanya

geçmiş (bir süre orda yaşamış veya eğitim almışlardır) bulunmaktadır. Bu kendilerini anadili konuşan (native speaker) kişi düzeyine yaklaştırmaktadır. Aynı zamanda öğretim elemanları hizmet öncesi eğitimi olarak akıllı tahta uygulamasına geçildiğinde, tahta kullanımı ile ilgili bir bilgi semineri almışlardır.

Yabancı Dil Öğretmenlerinin İstihdam Edilme Biçimleriyle İlgili Sorunlar

Atanma ölçütlerinin çoktan seçmeli sınav sistemi ile olmasının öğretim yapacak kişinin becerisini ölçmede yeterli olmayacağına vurgu yapılırken, alımların özellikle yabancı dil öğretmenlerinde yazma, okuma, dinleme ve konuşma becerilerini de ölçecek ek sınavlarla olmasının gerekliliği önerilmektedir. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde lisans düzeyinde yabancı dilde eğitim verecek öğretim elemanları 'Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik¹⁰' kapsamında atanmaktadır. Bu bağlamda ataması gerçekleştirilecek kişilerden Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES) ve Yabancı Dil Sınavı (YDS) sınavlarından öğretim görevlisi atamalarında gerekli olan puanları almaları beklenmektedir. Bölümün tercihi ile atama şartlarına deneyim şartı da getirilebilmektedir. Bunun öğrenciler adına olumlu olabileceği düşünülebilir. Yine bölüm tarafından tercihen hem yazılı hem sözlü bir mülakat, yani bilim sınavı yapılmaktadır. Böylelikle Demirpolat'ın da belirttiği gibi öğretim yapacak kişinin yazma, okuma, dinleme ve konuşma becerileri kısmen ölçülmüş olacaktır ve öğrenciye daha verimli olacak öğretim elemanı seçilmiş olacaktır. Özet olarak Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde atamalar belli bir kanun çerçevesinde ALES, YDS ve Bilim Sınavı ismi verilen ve bölüm tarafından yapılan bir sınav doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Yabancı Dil Öğretiminde Fiziksel Şartlarla İlgili Sorunlar

Öncelikle fiziksel şartlara bakıldığında yabancı dil öğretiminde sınıf mevcudunun büyük bir önem taşıdığı görülmektedir. Sınıf olabildiğince az mevcuda sahip olmalıdır ve bu sayı 20'yi geçmemelidir, kalabalık sınıflarda ise sınıf mevcudunun azaltılması ile ilgili çözümler bulunmalıdır. Diğer yandan yabancı dil öğretiminin interaktif gerçekleştirilecek bir eylem olmasından dolayı, sıkça söz alınması-verilmesi gerekliliğinden söz etmek gerekmektedir. Bunun kalabalık sınıflarda zorluklara yol açtığı söylenebilir (Krş. Büyükduman: 2005, s. 60). Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü her sene birinci öğretim için 30, ikinci öğretim için 30 toplamda 60 öğrenci alımı gerçekleştirilmektedir.

Sınıf oturma düzenlerinin de yabancı dil öğretiminde destekleyici olması da oldukça önemlidir. Ders sıralarının, geleneksel oturma düzeni olarak tanımlanan, arka arkaya tahtaya bakacak şekilde konuşlandırılması iletişimi olumsuz etkileyecektir (Krş. Işık, 2006: 36). Örneğin daha iletişimsel olmak adına öğrenciler 'U' veya 'O' şeklinde bir oturma düzeni içerisinde bulunmalıdırlar. Böylelikle herkes birbirini daha net görebilecek ve iletişim daha kolay kurulacaktır (Krş. Sieben 1995: 76, 77). Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü tarafından kullanılan dersliklerin (102, 104, 202, 205, 207, 208 no'lu derslikler) oturma düzenine bakıldığında ise masa ve sıraların sabit/çakılı olduğu ve yerlerinde herhangi bir oynatma yapılamayacağı gözükmektedir. Bunun ise ideal yabancı dil öğretimine uymayacağı, dolayısıyla istenilen amaca/hedefe ulaşmak adına olumsuz etki yaratacağı söylenmelidir.

Yabancı dil öğretiminde bir diğer önemli nokta ise teknolojik donanımların kullanımınıdır. Özellikle dinleme ve izleme uygulamalarının ders içerisinde yabancı dil öğretimine oldukça katkı sağladığı

¹⁰ Yönetmelik için bkz. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/11/20181109-3.htm>

Demirpolat (2015: 14) tarafından vurgulanan bir diğer ölçüt olmuştur. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün dersliklerine bakıldığında ise tüm dersliklerinde (102, 104, 202, 205, 207, 208 no'lu derslikler) hem dinleme yapılabilecek uygun hoparlörler hem de izleme yapılabilecek uygun projektörler mevcuttur. Bunların haricinde hazırlık sınıfları tarafından kullanılan 202 ve 207 numaralı dersliklerde akıllı tahta bulunmaktadır. Bu donanımların tamamının yabancı dil öğretiminde öğrenciye katkı anlamında olumlu olduğu görülmektedir.

Yabancı Dil Eğitim Materyalleriyle İlgili Sorunlar

Öncelikli olarak öğrenciyi geliştirmede yetersiz kalan kaynakların kullanımından kaçınılması gerektiği vurgulanmaktadır. Kaynağın yeterince katkı sağlayacağı düşünülse de ek materyaller ile desteklenmesi gerekmektedir. Bu durum öğretim elemanı adına her ne kadar uğraştırıcı ve iş yükü olarak görünse de yapılması gereken en önemli katkılardan biridir. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü'ne bakıldığında ise hazırlık sınıflarında Netzwerk isimli ders kitabının temel alınarak ek materyaller oluşturulduğu görülmektedir. Lisans seviyesine eklenen Almanca ders serisinde de öğretim elemanlarının oluşturdukları ders programları ve ders içerikleri kapsamında materyalleri kendileri oluşturmakta ve gerektiği durumlarda ek materyalleri de edinmektedirler. Özellikle sözlü iletişim becerisini geliştirmek üzere hem yazma, hem dinleme hem de okuma alıştırmaları kitap ile sınırlı bırakılmamış ve destekleyici/pekiştirici materyaller oluşturulmaktadır.

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleriyle İlgili Sorunlar

Yabancı dil öğretiminde yöntemin öğretim elemanının donanımı ile doğru orantılı olduğu, öğretim elemanının eğitiminin ne kadar iyi olursa yabancı dil öğretim yönteminin de o kadar iyi olacağı Demirpolat tarafından belirtilmiş ve öğrencilere sınava yönelik öğretim yapılmasından kaçınılması gerektiği vurgulanmıştır. Geleneksel yöntem olarak ifade edilen dilbilgisi yöntemi ile öğrencilere öğretim yapmanın kısır kalacağı ifade edilmiştir. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde hazırlık sınıflarında derslerin becerilere ayrılmamış olan Netzwerk kitabından işlendiği görülse de, yeni eklenti ile lisans düzeyinde uygulamalı derslerin çoğaltıldığı, dinleme ve izlemeye uygun sistemin mevcut olması ve ek materyallerin derlendiği görülmektedir. Buna ek olarak dilin omurgası olarak kabul edilen dilbilgisini destekleyici bir gramer dersinin de eklentiye dahil edildiği saptanmıştır. Böylelikle hazırlık sınıfı itibari ile 8 yarıyıl dil öğrenimine devam eden öğrencinin dil sürekliliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümüne ait EBS'den edinilen bilgiler doğrultusunda eklenmiş olan bazı derslerin çoklu öğretim elemanları tarafından verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun hem avantajlı hem de dezavantajlı yanlarının olabileceği göz ardı edilmemelidir. Avantajları arasında öğrencilerin farklı öğretim elemanlarının bireysel deneyimlerinden faydalanmak gösterilebilirken, dezavantajları arasında ise derslerin koordine edilmesinde sorunlar yaşanabileceği gösterilebilir. Kuşkusuz öğretim elemanlarının öğrenmeyi etkileyen en önemli unsurlardan birisi olmasından dolayı bu durumun tekrar değerlendirmeye alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Yabancı Dil Öğretimi Yönetimi Ve Denetimiyle İlgili Sorunlar

Demirpolat denetim boşluklarının da yabancı dil öğrenmede sorun oluşturacağına değinmektedir. Bunun için yönetici olan kişinin eğitim sürecinde bilinçli olması gerekli durumlarda müdahale etmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bazı durumlarda iyi, orta ve kötü düzeyde yabancı dil bilen öğrencilerin aynı sınıfta olmasının iyi olan öğrencileri köreltebileceği belirtilmiştir. Bu gibi durumlarda şubelerin belirlenmesi adına seviye tespit sınavı önerilebilir. Harici olarak hizmet içi eğitimlerin de yönetim

tarafından desteklenmesi ve düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun ise sürekliliği sağlanmalıdır. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde ise bölüm denetiminin var olduğundan bahsetmek gerekmektedir. Buna en büyük kanıt ise mevcut müfredatta bir dil desteği eklentisi getirilmesi amacıdır. Ek olarak denetimler ve gereksinimler sonucunda akıllı tahta sayısının az olmasından dolayı yeni akıllı tahta talebinde bulunulmuştur. Bölüm içi denetimler sonucunda öğrencilerin öncesinde yapılacak seviye tespit sınavı doğrultusunda şubelere ayrılabilir konuma getirilebilir olduğu söylenebilir. Bölüm dışında da denetimlerin belli aralıklarla 'Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme Ve Akreditasyon Derneği (FEDEK)¹¹' tarafından hem fakülte bazında hem de bölüm bazında gerçekleştiği ve bu denetimler doğrultusunda müfredatta veya bölüm ile ilgili farklı konularda yenilikler, eklemeler ve çıkarmalar yapıldığı görülmektedir.

Sonuç

Gerçekleştirilen çalışma sonucunda, Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümüne eklenen yeni dil desteği betimlenmiştir. Çeviri eğitimi açısından dil desteği eklentisinin işlevliğini ölçmenin aşağıda ifade edilecek sebeplerden dolayı uzun vadeli olacağı belirtilmesi gereken önemli bu husustur. Fakat sürecin sadece akademik çeviri eğitimi çerçevesinde değil, yabancı dil öğretimi açısından da değerlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Betimleme gerçekleştirirken çalışmanın sorunsalını da oluşturan, öğrencilerin bölüme geldiklerinde dil bilmeme ve bundan kaynaklı dil sürekliliğini sağlayamama sorunu, yabancı dil öğretimine etki eden etmenler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda eklentisi gerçekleştirilen dil desteğinin yabancı dil öğretimine etki eden faktörlerle bazı kısımlarda benzerlik gösterdiği, bazı kısımlarda ise benzerlik göstermediği tespit edilmiştir.

Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde yurt dışı geçmişi öğretim elemanlarının olması, kullanımda olan akıllı tahtalar ile ilgili eğitim almış olmaları, teknolojik donanımların yabancı dil öğretimine uygun olması, dersleri pekiştirmek adına ek materyal ve ek gramer derslerinin eklenmesi ve mevcut öğretim elemanlarının usule uygun olarak alan içinden atanan bireyler olmaları yabancı dil öğretimine etki eden olumlu yanlar olarak görülmüştür.

Sınıf içerisinde ideal yabancı dil öğretimine uygun olmayacak sayıda fazla öğrencinin olması, sınıf içerisi oturma düzeninin iletişimsel açıdan yabancı dil öğretimine uygun olmayışı ve hizmet içerisi eğitimlerin sürekliliği olacak şekilde düzenlenmemesi veya desteklenmemesi dil desteğinin olumsuz yanları olarak görülmüştür. Bunun haricinde derslerde çoklu öğretim elemanı kullanımının da avantajları olabileceği gibi dezavantajlarının da olabileceği tespit edilmiş ve mevcut konunun tekrar gözden geçirilmesi gerekliliği önerilmektedir.

Son olarak 2019-2020 öğretim yılı itibari ile 'Bütünleşik Dil Eğitim' modelinin eklenmiş olmasının belirtilen amaca ne ölçüde ulaştığı öğrencilere yönelik testler, anketler ve farklı değerlendirme araçları kullanılarak ölçülmelidir. Bu ölçme ve değerlendirmeler süreç girişi, süreç ortası ve süreç sonunda olacak şekilde üç aşamalı olarak gerçekleştirilebilir. Bu süreçler hazırlık sınıfında eğitimini başarılı şekilde tamamlamış ve lisans programına başlamaya hak kazanmış öğrencilere yapılabilir. Bu demektir ki süreç girişi 1. yarıyılın başı, süreç ortası 4. yarıyılın sonu ve süreç sonu ise 8. yarıyılın sonu olacaktır. Hazırlık sınıfının sonlanması ve 1. Yarıyıl başının süreç öncesi olarak tercih edilmesinin bir sebebi hazırlık sınıfı başında öğrencilerin sürece dahil olmayışları iken, diğer bir

¹¹ Fedek için bkz. <http://www.fedek.org.tr/>

sebebi ise yarıyılları eşit bölmenin daha doğru olacağıdır. Yani öğrenci başlangıçta ve her 4 yarıyıl eğitiminden sonra ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olacaktır. Süreç esnasında yapılacak ölçme değerlendirmeler için akredite olmuş kurumlardan yardım alınarak, onların hazırladıkları bir sınav uygulanabilir veya alanda uzman olan bölüm hocaları tarafından eşdeğer nitelikte bir sınav hazırlanıp uygulanabilir. Bu aşamada gerçekleştirilecek ölçme değerlendirme ise A.1. - C.1. seviyesinin ortasında yer alan B.2. referans seviyesinde uygulanabileceği önerisinde bulunulabilir. 2019-2020 öğretim yılı itibari ile 5 sene sonra dil desteğinin her dönemini ve evresini deneyimlemiş öğrenciler mezun durumuna geleceklerdir. Dolayısıyla dil desteği eklentisinin işlerliğinin uzun süreli ve aşamalı çalışma sonucunda ortaya koyulabileceği söylenebilir.

Öğretim elemanlarının süreci en iyi takip eden kişiler olduğu ve var olan eksikleri giderme aşamasında gözlemlerinden yararlanması sürece olumlu yansıyacaktır. Bunun ise yine öğrencilere uygulandığı şekli ile, öğretim elemanlarına uygulanacak anket veya mülakat ile ölçülebilir olduğu öneriler arasındadır.

Öğrencilere sürekli olacak şekilde hazırlık eğitimi dahil 5 yıl boyunca Almanca dersi eklenmesinin dil öğretimi ile ilgili ciddi düzeyde geliştirici olduğu fakat yabancı dil öğretimi için uygun sayılamayacak sınıf mevcudu, sınıf oturma düzeni, hizmet içi eğitimlerin desteklenmesi ve tek ders için çoklu öğretim elemanı tercihi gibi bazı parametrelerin buna engel teşkil edebileceği sonucundan hareketle, bu parametrelerde de düzeltmelere gidileceğinde daha verimli sonuçlar elde edileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Büyükduman, F. I. (2005). İlköğretim Okulları İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Kademe İngilizce Öğretim Programına İlişkin Görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (28), 55-64.
- Demirpolat, B. C. (2015). Türkiye'nin Yabancı Dil Öğretimiyle İmtihanı: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Sayı 131, Temmuz, SETA - Siyaset, Ekonomi Ve Toplum Araştırmaları Vakfı.
- Erişen, Y. (1998). Program Geliştirme Modelleri Üzerine Bir İnceleme. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, Cilt 4, Sayı 1.
- Eruz, S. (2008). Akademik Çeviri Eğitimi. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme Ve Akreditasyon Derneğidir (FEDEK) - <http://www.fedek.org.tr/>Erişim Tarihi: 20.06.2020
- Fer, S. (2019). Eğitimde Program Geliştirme-Kuramsal Temellere Bakış, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Işık, H. (2006). Öğrenme Ortamlarının Fiziksel Düzeni. S. T. Mehmet Şişman içinde, Teori ve Uygulamada Sınıf Yönetimi. Ankara: Öğreti Pegem Yayıncılık.
- İstanbul Üniversitesi Almanca Mütercim ve Tercümanlık Bölümü - <https://almancaceviri-edebiyat.istanbul.edu.tr/tr/content/sik-sorulan-sorular/sik-sorulan-sorular> Erişim Tarihi: 17.12.2019
- Köktürk, Ş. (2015). Uygulamalı Çeviribilim. Ankara: Detay Yayıncılık.

- Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik - <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/11/20181109-3.htm> Erişim Tarihi: 15.04.2020
- Pym, A. (2003). Redefining Translation Competence in an Electronic Age. In *Defence of a Minimalist. Meta: Translators' Journal*, 4(48), 481-497.
- Sieben, U. (1995). Sind Raumverhalten und Körpersprache Kultuspezifisch?“, *Lerntraditionen und Fremdsprachenerwerb*, Publikationen des Türkischen Deutschlehrervereins.
- Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Eğitim Bilgi Sistemi, <https://ebs.sabis.sakarya.edu.tr/> Erişim Tarihi: 25.12.2019
- Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Eğitim Hedefleri - <https://ebs.sakarya.edu.tr/Birim/Bilgi/104/AmacHedef> Erişim Tarihi: 11.12.2019
- Yüksel, S. (1998). Program Geliştirme Sürecine Öğretmen Katılımı, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, Cilt 4, Sayı 1.